

A Kúria a dr.Fábián Ágoston ügyvéd által képviselt R. Mezőgazdasági Szövetkezet „fa.” felperesnek a Heves Megyei Kormányhivatal Földhivatala alperes ellen ingatlan-nyilvántartási ügyben hozott közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata iránt indult perben a Heves Megyei Bíróság 2011. december 1. napján kelt 13.K.30.077/2011/12. számú jogerős ítélete ellen a felperes által 13. sorszám alatt benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán az alulírott napon – tárgyaláson kívül – meghozta az alábbi

í t é l e t e t :

A Kúria a Heves Megyei Bíróság 13.K.30.077/2011/12. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi a Kúria a felperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg az alperesnek 20.000.- /azaz húszezer/ forint felülvizsgálati eljárási költséget.

Kötelezi továbbá a Kúria a felperest, hogy fizessen meg az államnak – külön felhívásra – 70.000.- /azaz hetvenezer/ forint felülvizsgálati eljárási illetéket.

Ez ellen az ítélet ellen további felülvizsgálatnak nincs helye.

I N D O K O L Á S

A Magyar Állam tulajdonaként és a felperes földhasználati jogával terheltten vannak nyilvántartva az a-i 07, 013/3, 040, 043/5, 738, 791, 032/37, 039/25, 072, 082/2, 091/3, 098, 0106/31, 0132, 0135, 0139, 0150/1, 0159, 0182, 710, 730, 765 hrsz-ú, az f-i 036/2, 0146, 0151/2, 0162/1, 0192/13, 0206/1, 0207, 0229/2, 0229/4, 134, 145, 016, 018/183, 018/184, 024/36, 024/37, 024/95, 024/96, 029/2, 030, 039, 044/3, 044/4, 063/2, 068, 077/2, 078, 0101, 0103, 0114, 0125, 0127/2, 0128, 0130/4, 0150, 0152, 0154, 0156, 0158, 0169, 0192/2, 0196, 0204/2, 0208, 0246/7, 0260 hrsz-ú, valamint a t-i 062/3, 068/1, 070/24, 079/4, 033/2 hrsz-ú ingatlanok. A Megyei Mezőgazdasági Szakigazgatási Hivatal Földművelésügyi Igazgatósága 19.4/179-4/2008. számú jogerős határozatával megkereste az illetékes ingatlanügyi hatóságot, egyúttal tájékoztatta arról, hogy a felperes gazdálkodási területén a termelőszövetkezeti tulajdoni lapokról a részarány földkiadás befejeződött. A földhivatal erre

tekintettel az aldebrői ingatlanok A. Község Önkormányzatának, az f-i ingatlanok F. Község Önkormányzatának, végül a T-i ingatlanok T. Község Önkormányzatának tulajdonba adásáról határozott.

A felperes fellebbezése folytán eljáró alperes 2011. március 7. napján kelt 30.074/2/2011. számú határozatával az elsőfokú határozatot helybenhagyta. Határozatában arra hivatkozott a felperes részarány földkiadása befejeződött, ennek ellenére a perbeli ingatlanok a szövetkezet használatában maradtak. Ezért azok tulajdonba adásáról a megkereső jogerős határozata alapján rendelkezni kellett.

Ez ellen a határozat ellen a felperes élt keresettel, melyben kérte az alperes határozatának hatályon kívül helyezését.

Álláspontja szerint a felperes földkiadási eljárása, jóllehet a megkeresés ennek ellenkezőjére hivatkozott, nem tekinthető befejezettnek. Hivatkozott arra is, hogy négy darab utat a felperes épített, így azok ellenérték nélkül nem kerülhetnének az önkormányzatok tulajdonába.

A megyei bíróság a keresetet elutasította. Indokolása szerint az alperes hatósági határozat alapján hozta meg döntését. Ez a hatósági határozat olyan közokirat, melynek alapján az ingatlanügyi hatóságot intézkedési kötelezettség terheli. A közokirat valóságtartalmának vizsgálatára sem az első fokon eljáró közigazgatási szerv, sem másod fokon eljáró alperes hatáskörrel nem rendelkezett, a földhivatalnak ezért bizonyítást a részarány kiadás befejeződése tekintetében nem kellett lefolytatni.

Az ítélet felülvizsgálata iránt a felperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet, melyben az ítélet hatályon kívül helyezését kérte. Felülvizsgálati kérelmében előadta, hogy az ügyben út és árok ingatlanok tulajdonba adására került sor, melyek egy részét térítésmentesen adták az önkormányzatok tulajdonába, jóllehet azok aszfaltozott utak voltak, melynek költségét a felperes viselte korábban. Hivatkozott arra is, hogy az ingatlanokat a felszámolási vagyona is belevette. Álláspontja szerint a földkiadási eljárások és a részarány kiadás még folyamatban van, ezért téves határozat alapján hozta az alperes a határozatát. Az a közokirat, amelynek alapján az alperes döntését hozta, nyilvánvalóan érvénytelen volt, ezért az alperesi határozat meghozatalára nem kerülhetett volna sor.

A felülvizsgálati kérelem alaptalan.

A Kúriának arról kellett döntést hozni, hogy az alperes a szakigazgatási hivatal, mint hatóság megkeresésének köteles-e

eleget tenni, vagy jogosult volt-e az állam egy másik szervének hatásköre vitatására, és erre hivatkozva a bejegyzés elutasítására.

Az ügyben a megyei bíróság a földrendező és földkiadó bizottságokról szóló 1993. évi II. törvény /a továbbiakban: Fkbtv./ 12. §-ának /6/ bekezdésére hivatkozott. Hivatkozott a szövetkezetekről szóló 1992. évi I. törvény hatálybalépéséről és az átmeneti szabályozásról szóló 1992. évi II. törvénynek /a továbbiakban: Ámtv./ a határozat hozatalakor hatályos 25. §-ának /6/ bekezdésére is.

Az Fkbtv. 12. § /5/ és /6/ bekezdése értelmében a szövetkezet használatában lévő vagyonnevesítéssel nem érintett kivett területeket illetően az ingatlanok tényleges művelési ágát meg kell állapítani. Ha ez nem lehetséges, a területet a település legalacsonyabb aranykorona értékű szántó aranykorona értékével kell figyelembe venni. A további aranykorona-hiány kielégítéséhez már nem szükséges ingatlanok az Ámt. 25/A. §-ában foglaltak alapján a Magyar Állam tulajdonába és a földalapkezelő szervezet tulajdonosi joggyakorlása alá kerülnek.

Az Ámt. 25. §-ának /1/ és /3/ bekezdése főszabályként azt írja elő, hogy a földet a tagok, illetőleg az alkalmazottak tulajdonába kell adni. E § /6/ bekezdése szerint, ha a szövetkezet az /1/ és a /3/ bekezdésben foglaltaknak a földkiadás befejezését követő 60 napon belül nem tesz eleget, a maradvány termőföldek e törvény erejénél fogva a Magyar Állam tulajdonába és a Magyar Nemzeti Földalapkezelő Kht. kezelésébe kerülnek, kivéve a védett vagy védelemre tervezett területeket.

Az Ámt. 25/A. § a felszámolás alatt álló szövetkezet után maradt termőföldvagyon sorsáról szól.

A perbeli ingatlanokat ugyancsak törvény erejénél fogva önkormányzati tulajdonba kell adni.

Az ügyben nem vitás, hogy a földet sem tagok, sem alkalmazottak tulajdonába nem adta a szövetkezet, az erre nyitva álló határidő sokszoros eltelte ellenére. Ennek következtében a maradvány termőföldek a törvény erejénél fogva a Magyar Állam tulajdonába és a Magyar Nemzeti Földalapkezelő Kht. kezelésébe kellett volna kerülnie.

A földhivatal abból indult ki, hogy a részarány földkiadás az ügyben már lezajlott. Ehhez képest az illetékes hatóság a termőföldek jogi sorsáról határozattal rendelkezett, mely szerint a részarány földkiadás befejeződött.

Az ingatlanügyi hatóság a kérelemhez kötöttség elve alapján köteles működni. Az ingatlan-nyilvántartásról szóló 1997. évi CXLI. törvény /a továbbiakban: Inytv./ 6. §-ának /1/ bekezdése egyebek mellett kimondja, hogy a jogok bejegyzésére irányuló ingatlan-nyilvántartási eljárás - ha a törvény másként nem rendelkezik - az ügyfél kérelmére vagy hatósági megkeresésre indul, és az ingatlan-nyilvántartásba csak az a jog jegyezhető be, amelyet a hatósági megkeresés megjelöl.

A Legfelsőbb Bíróság korábban több eseti döntésében rámutatott arra, hogy az ingatlanügyi hatóság más hatóság eljárását érdemben nem vizsgálhatja, mert erre hatásköre nincs. Az alperes arra hivatkozott, hogy a szakigazgatási hivatal nem volt jogosult az átvezetés iránt intézkedni. Ennek vizsgálatára azonban az ingatlanügyi hatóság nem jogosult, mint ahogy a megtámadás elmaradása miatt jogerős bármilyen hatósági határozat felülvizsgálatára a bíróság sem jogosult.

Rámutat a Kúria arra is, hogy egy ingatlanügyi határozat bejegyzésének alapjául szolgáló hatósági határozat érvényességét a fentiek miatt nem az alperesnek kellett vizsgálnia, megtámadása annak a feladata, aki a határozat hibájára hivatkozik. Ugyanígy nincs hatásköre az ingatlanügyi hatóságnak annak vizsgálatára, hogy a felperes az ingatlanokra eszközölt beruházásai mennyiben érvényesíthetők.

Mindezekre tekintettel a Kúria a megyei bíróság ítéletét a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény /a továbbiakban: Pp./ 275. § /3/ bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

A felülvizsgálati eljárás a Pp. 79. §-a alapján az alperes által felszámítható költségeinek megfizetésére a felperes a Pp. 78. §-a alapján köteles.

Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 64. §-a alapján köteles a felperes a felülvizsgálati eljárási illeték megfizetésére.

Budapest, 2012. szeptember 25.

dr.Kovács András sk. a tanács elnöke, dr.Kovács Ákos sk. előadó bíró, dr.Dobó Viola sk. bíró